

άναθιβαλμα

— 44 —

άναθολγάζω

θιβάλλω Θήρ. ἀνεθ-θιάλλω Κάρπ. ἀνεθιβέλλω Θήρ. 'νεθ-θιβάλλω Τῆλ. ἀναθιβάνω Κρήτ. Κύπρ. Μῆλ. Νάξ. κ. ἄ. —Λεξ. Δημητρ. ἀναθιβάνω Κέρκ. ('Αργυρᾶς.) ἀναθιβαίνω Κέρκ. Κρήτ. ἀναθιβαίρων Κρήτ. ('Εμπαρ.) ἀνεθιβάνω Κύπρ. ἀνεθιβάζω Χίος

Τὸ μεσν. ἀναθιβάλλω. Πβ. καὶ τὸ ἀπλοῦν ἀθιβάλλω. Καὶ ὁ τύπ. ἀναθιβάνω μεσν. Πβ. Γαδάρ. διήγ. στ. 463 (ἐκδ. Wagner σ. 137) «ἐκάθισαν ν' ἀναπαυθοῦν, καμπόσον ν' ἀνασάνουν, | γαδάρου τὰ καμώματα ἐκεῖ τ' ἀναθιβάνουν». Διὰ τὸ ἀνεθιβάλλω πβ. ἀναδίνω -ἀνεδίνω κτδ. Ἐν τῷ ἀναθιβαίρων τὸ ρ κατ' ἐπίδρασιν τῶν εἰς -έρνω ρ., οἷον ἀμολλάρω -ἀμολλέρνω κττ. Τὸ ἀνεθιβάζω κατὰ τὸ βάζω παρὰ τὸ βάλλω.

A) Αμτβ. 1) Εἴμαι εἰς ἀμφιβολίαν, ἐνδοιάζω, διστάζω, ἀμφιβάλλω Κέρκ. ('Αργυρᾶς.) κ. ἄ. —Λεξ. Βλαστ.: Θὰ πάς αὔριο 'ς τὸ πλύμα; — 'Αρανθιβάνω μὲ τούτοε τὸν καιρὸν Ἀργυρᾶς. 2) Ἐχω διάφορον γνώμην περὶ τίνος, διαφωνῶ πρός τινα περὶ τίνος Κέρκ. ('Αργυρᾶς.): Μήν ἀναθιβάνης σ' αὐτὸν ποῦ σου λέω. 3) Ἀπροσ. ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν Θήρ.: Μηδὲ τοῦ ἀνεθιβάλλει Λαμπριανά (οὐδὲ κατὰ διάνοιαν τοῦ ἔρχονται τὰ Λαμπριανά, ἢτοι γλυκύσματα τοῦ Πάσχα).

B) Μετβ. 1) Κάμνω λόγον περὶ τίνος, ἀναφέρω τι 'Αμοργ. Θήρ. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Κύπρ. Μῆλ. Νάξ. Τῆλ. Χίος κ. ἄ. —Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.: Μή μ' ἀναθιβάλλης τὰ παλαιὰ Κρήτ. Μή μοῦ τὸ ἀνεθιβάλλης Θήρ. Ἡστενὴ ἡ ἀθ-θιολὴ κ' ἐνεθ-θιάλαμέν τον (λόγου γενομένου ἀνεφέραμεν αὐτὸν) Κάρπ. || Φρ. Ἀλόξυγγας μ' ἔπιασε, κάποιος θὰ μ' ἀναθιβάνη (πρόληψις) Λεξ. Δημητρ. || Ἀσμ.

Καὶ ποῦ τὸ ξέρεις τὸ δνομα καὶ τὸ ἀναθιβάνεις;
δνομα ποῦ δὲν ηξερεν δ νοῦς σου νὰ τὸ βάλῃ;

Νάξ.

Δάσκαλε, είδα ραι τὰ μιλεῖς κι αὐτὰ π' ἀναθιβάνεις;
Κρήτ.

Κόρη, ποῦ τὸ 'βρεις τὸ δνομα αὐτὸ π' ἀνεθ-θιάλλεις;
Κάρπ.

Τὴν πεδὸν δμορφη τῆς γειτονιᾶς ἀναθιβάνων δλες
Λεξ. Δημητρ. 'Η σημ. καὶ ἐν Ἰμπερ. καὶ Μαργαρ. στ. 667 (ἐκδ. ÉLegrard Biblioth. 1,307) «λοιπὸν πρός τὸ ἔγκολφιον θέλω ν' ἀναθιβάλω». Συνών. ἀθιβάλλω 3, ἀθιβολεύω (II) 3, ἀμφιβάλλω 2, ἀναβάλλω 5, ἀναγογρεύω 2, ἀναγορεύω 1, ἀναγνοεύω 2, ἀναθιβολεύω 1. 2) Ἀφηγοῦμαι, ἔξιστορῶ τι Κάσ. Κρήτ. Κύπρ. κ. ἄ. : Ἀσμ.

"Αι μον Γεώργι αφέντη μον, δμορφοκαβαλλάρι,
ποῦ 'σαι ζωσμέρος τὸ σπαθὶ καὶ τὸ χρυσὸν κοντάρι,
τὴ χάρι καὶ τὴ δόξα σου θέλω ν' ἀναθιβάλω
Κρήτ.

Τώρ' ἀρκινῶ σας τὴν ἀρκὴν νὰ σᾶς ἀνεθιβάνω,
ν' ἀκούσετε πῶς ἔχασεν τὸν μέγαν δραομάνον
Κύπρ. γ) Ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ, ἀναφέρω τὸ δνομα τινὸς ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἥ ἐν ἄλλῃ ἱεροπραξίᾳ, μνημονεύω 'Αμοργ. Κρήτ.: Ἀναθιβαλέ δονε δ παππᾶς Κρήτ.

2) Φέρω τι εἰς τὴν μνήμην μον, ἀναπολῶ, ἀναμιμήσκομαι, ἐνθυμοῦμαι Θήρ. Κρήτ. Τῆλ. Χίος κ. ἄ. —Λεξ. Δημητρ.: Λὲν τὸν ἀναθιβάλλω ποιὸς ἡταν Λεξ. Δημητρ. || Ἀσμ.

Θέ μον καὶ δῶσ' μον ἀπομονὴ καὶ νοῦν εἰς τὸ κεφάλι
ν' ἀναθιβάλω καὶ νὰ πῶ καὶ τῶ Σφακιῶ τὰ βάλῃ
(παθήματα, συμφορὰς) Κρήτ. 'Η σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διγεν. 'Ακρίτ. στ. 121 (ἐκδ. SLambros σ. 118) «λοιπὸν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἰς πόλεμον μεγάλον | ἐπῆγεν δ πατέρας τῆς καθὼς

ἀναθιβάλλω». Συνών. ἀναγορεύω 1 β, ἀναθυμίζω, ἀνιστόρω, θυμαῖμα. 3) Διανοοῦμαι, σκέπτομαι Λεξ. Δημητρ.: Ἀσμ.

'Αναθιβάνω δ ἀμοιρος γλήγορα νὰ μισσέψω,
τὰ ξένα κάλλια νὰ μὲ φάν παρ' ἐπαδῶ νὰ φέψω.

ἀναθιβαλμα τό, Πελοπν. —Λεξ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀναθιβάλλω.

Πανουργία, ορδιουργία ἔνθ' ἀν.: Ἀσμ.

Κ' ἐστὸν ἀδερφέ, δὲν τά λεγες ποτὲ τὰ λόγια τοῦτα,
τώρη πῶς τὰ ξεστόμισες καὶ πῶς τά βαλε δ νοῦς σου;
γυναίκεια ἀναθιβάλματα διαγύρισαν τὸ νοῦ σου!

Πελοπν.

ἀναθιβολεύω ἀμάρτ. ἀναθιβολεύω Δ.Κρήτ. ἀνεθιβολεύω Α.Κρήτ.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. ἀθιβολεύω. Τὸ μέσ. καὶ ἐν Ἐρωτορ. Α 1961 (ἐκδ. ΣΣανθουδ.) «... δι τι σφαλα γιὰ κείνη | νὰ μὴν ἀναθιβολευτῆ».

1) Κάμνω λόγον περὶ τίνος, ἀναφέρω ἔνθ' ἀν.: 2)
'Υπενθυμίζω Α.Κρήτ.: Μὴ δοῦ τὸ ἀγεθιβολέψης κ' ἐκεῖνος δὲ θὰ τὸ θυμηθῆ.

Πβ. ἀθιβάλλω, ἀθιβολεύω, ἀμφιβάλλω, ἀναβάλλω, ἀναθιβάλλω.

ἀναθιβολὴ ἡ, ἀμάρτ. ἀνεθιβολὴ Θήρ. 'νεθ-θιβολὴ Τῆλ.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ούσ. ἀθιβολὴ.

1) 'Ο περὶ τίνος γινόμενος λόγος, μνεία: 'Εγὼ θὰ τοῦ φέρω ἀνεθιβολὴ γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι νὰ δοῦμε τί θὰ πῆ Θήρ. Λὲ μοῦ 'καμε ἀνεθιβολὴ γιὰ τοὺς δραχμὲς ποῦ μοῦ χρωστικαὶ αὐτόθ. Εἴχαμε τὴ 'νεθ-θιβολὴ σου Τῆλ. || Ἀσμ.

Γαμπρέ μον ὠραιότατε μὲ τὴ δολλὴ σπουδὴ σου,
'ς τοῦ βασιλέα είχανε τὴν ἀνεθιβολὴ σου

Θήρ. Συνών. ἀθιβολὴ 4, ἀναβολὴ 8, ἀναγορεύω 1. Πβ. ἀναθυμεθῆ, ἀναθύμημα, ἀναθύμησι, ἀναθυμιά, ἀναθύμησμα, ἀνακάλημα, θύμησι. 3) Συζήτησις Θήρ.: Eld' ἀνεθιβολὴ είχανε τόση ὥρα; 2) Ἀπόκρισις, ἀπάντησις Θήρ.: Λγὸς γραφάδες ἔχω ποῦ τῶσε δέβω κι ἀνεθιβολή! (δύο ἐπιστολὰς τοὺς ἔχω στείλει καὶ ἀπάντησις κάμμια!).

ἀνάθινος δ, Κάρπ. ἀναθινὸς Κάρπ.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ούσ. θινὸς (σωρὸς) παρὰ τὸ ἀρχ. θις.

Τὸ ἄκρον ἀγοῦ, τὸ δποῖον καλλιεργεῖται διὰ σκαπάνης, διότι διὰ τοῦ ἀρότρου τοῦτο δὲν είναι δυνατόν: Περίσκαψε τὸν ἀνάθινο νὰ μὴν ἀπομείνῃ χέρισος. Συνών. ἀναβόλα 1, ἀναβολάδα, ἀναβολὴ 2. Πβ. καὶ ἀνάβολος 1.

ἀναθίλα ἡ, ἀμάρτ. ἀναθίλα Πελοπν. (Βούρβουρ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ούσ. θινὸς (σωρὸς) παρὰ τὸ ἀρχ. θις.

Στρογγυλὴ λευκὴ κηλὶς γινομένη εἰς τὴν ἵριδα τοῦ δόφθαλμοῦ καὶ προξενοῦσα τὴν ἀπώλειαν τῆς δράσεως. Συνών. ἀσπράδα, ἀσπράδη, θινὸς. Συνών. ἀσπράδα, ἀσπράδη, θινὸς. Πβ. καὶ ἀνάβολος 1.

ἀναθιλάζω ἀμάρτ. ἀνιθολιάζον Ιμβρ. Σαμοθρ.

'Εκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. θιλάζω.

Ἐξογκώνω τὰ διὰ τῆς μακρᾶς συμπιέσεως συμπυκνώθεντα γεμίσματα τῶν προσκεφαλαίων καὶ στρωμνῶν διακινῶν καὶ ἀνατινάσσων καὶ πλήττων αὐτὰ διὰ τῶν χειρῶν ἡ ράβδου, τὰ κάμνω τρόπον τινὰ θολωτά, φουσκωτὰ ἔνθ' ἀν.: Δὲ δ' ἀνιθολιάζεις τὰ προσκεφαλα κι γινήκαν σὰ δλάκις Ιμβρ. 'Ανιθόλιασέ τον τοὺς στρῶμα νὰ γίνῃ πεδομάλακο αὐτόθ.

